

OVER GROOT SPEIJCK EN DE FAMILIE MICHELS

Koos Vermuë opent het nieuwe nummer van de 66ste jaargang van het heemkundetijdschrift De Kleine Meijerij (2015, nummer 1) met een artikel over Groot Speijck. In 1880 werd een kwart van het grondgebied van de gemeente Oisterwijk te koop aangeboden. Daartoe behoorde ook de grond waarop het bosrestaurant Groot Speijck zou worden gebouwd en waar nu het nieuwe bezoekerscentrum van Natuurmonumenten wordt gevestigd. Reden genoeg om even in de historie van dit stukje Oisterwijk te duiken. Zo kwam nu ook aan het licht dat in tegenstelling tot wat altijd gedacht werd, het chalet Groot Speijck niet afkomstig was van een Amsterdamse wereldtentoonstelling kort voor 1900. Hij vertelt over de naam Spijthoeve en Spijkershoeve waaronder het Spijck in vroeger tijden bekend stond. Het gebied was ooit eigendom van gegoede heren als De Jonge van Zwijnsbergen, Wellenbergh, Neiszen, Lombarts en Van Hogerwou voor dat het verkocht werd aan Natuurmonumenten. Het naastgelegen chalet, waar de boswachter woonde, droeg ook de naam Groot Speijck. Tegenwoordig staat dit huis aan de Posthoornseweg nr. 7 met de naam 'Het Hoog Huys'.

Wim de Bakker besteedt vervolgens aandacht aan de drie generaties van de familie Michels die jarenlang het bosrestaurant exploiteerden.

Interessant is verder ook het artikel van Frans Goris over de Ermelindis van Moergestel. De overlevering wil dat de heilige Ermelindis al in de middeleeuwen in Moergestel vereerd werd. Hernieuwd onderzoek geeft echter aan dat zij pas in de 17^e eeuw in Moergestel werd geïntroduceerd en daarbij de plaats in nam van de heilige Everlijn.

Voorzitter Noud Smits herinnert zich in een In Memoriam de in december overleden Udenhoutse Piet van Dommelen, oud-bestuurslid en erelid van onze vereniging.

Als Nol van Harrieje verhaalt hij in dialect over "Eete, bidde, plasse èn naor bèd!"

Sjan Traa maakt ons deelgenoot van een tweetal reacties die ze ontving naar aanleiding van haar artikel in het vorige nummer over de boerderij die tot 1930 aan de Torenstraat 20 stond en in het bezit was geweest van een rijke Rotterdamse juffrouw. Zij heette Maria Catharina van Dooren (1769-1832), was ongehuwd, rijk en had een Stichting opgericht ter bestrijding van armoede. De bijnaam van deze boerderij "Het huis der Liefde" wordt hierdoor verklaard. Ook is nu bekend wie de personen zijn die op de Ansichtkaart staan afgebeeld. Het zijn kinderen van klompenmaker Van Bunschot die er tegenover woonde.

In de reeks 'Beelden uit de mobilisatiejaren 1914-1948' schrijft Anton van Dorp over de ingekwartierde militairen in Haaren, veelal artilleristen. Dat de militairen niet alleen oefenden bleek ook uit een krantenartikel uit 1918 waarin wordt geschreven dat ze werden ingezet bij het bestrijden van een heidebrand nabij Kivitsblek. Er werden ook vluchtelingen gehuisvest, maar die bleven wat minder lang. Verder een aantal boekbesprekingen waaronder het een genealogie *Van Spaendock* en *Het Credo' van parochie Moergestel*.

Inhoud De Kleine Meijerij 2015 nummer 1:

Onderwerp	Auteur	Pagina(s)
Een kwart van Oisterwijk te koop, inclusief Groot Speijck, 125 jaar geleden	K. Vermuë	2-14
In memoriam Pieter van Dommelen	N. Smits	14
De familie Michels. Drie generaties uitbaters van Groot Speijck	W. de Bakker	15-19
Sint Everlijn van Moer-Gestel versus Sint Ermelindus van Meldert	F. Goris	19-35
Eete, bidde, plasse èn naor bèd!	N. van Harrieje	35
Beelden uit de mobilisatiejaren 1914-1918 4. Haaren	A. van Dorp	36-41
Torenstraat 20: over een oude Helvoirtse boerderij ooit in het bezit van een zeer bijzondere vrouw, enkele aanvullingen	Sj. Traa-van Rijswijk	42-44
Webtips: Nieuwe uitgaven: - <i>Van Spaendonk</i> - <i>Het "Credo" van parochie Moergestel</i>		

Losse nummers (prijs: Euro 5,00 excl. porto) zijn te bestellen bij het secretariaat: H. van Helvert, Plataanlaan 6, 5076 ED Haaren, 0411-622230 helverth@hetnet.nl.

Deze aflevering 1 van *De Kleine Meijerij* is verkrijgbaar bij **Boekhandel Oisterwijk**, Kerkstraat 2 te Oisterwijk, in het **Heemcentrum van De Kleine Meijerij** (vrijdagmiddag van 13.30-17.00 uur) aan de Spoorlaan70 en verder bij:

- * Boekhandel Bruna, Winkelcentrum Eikenbosch te **Berkel-Enschot**;
- * Albert Heijn, Monseigneur Bekkersplein 3 te **Haaren**;
- * Mitra Slijterij, Kerkstraat 30 te **Helvoirt**;
- * Boekhandel Nogmaals kantoor- en kadoartikelen, Kreitenmolenstraat 39, 5071 BA **Udenhout**.

Heemkundekring De Kleine Meijerij heeft als werkgebied Berkel-Enschot, Biezenmortel, Esch, Haaren, Helvoirt, Heukelom, Moergestel, Oisterwijk en Udenhout: www.dekleinemeijerij.nl .